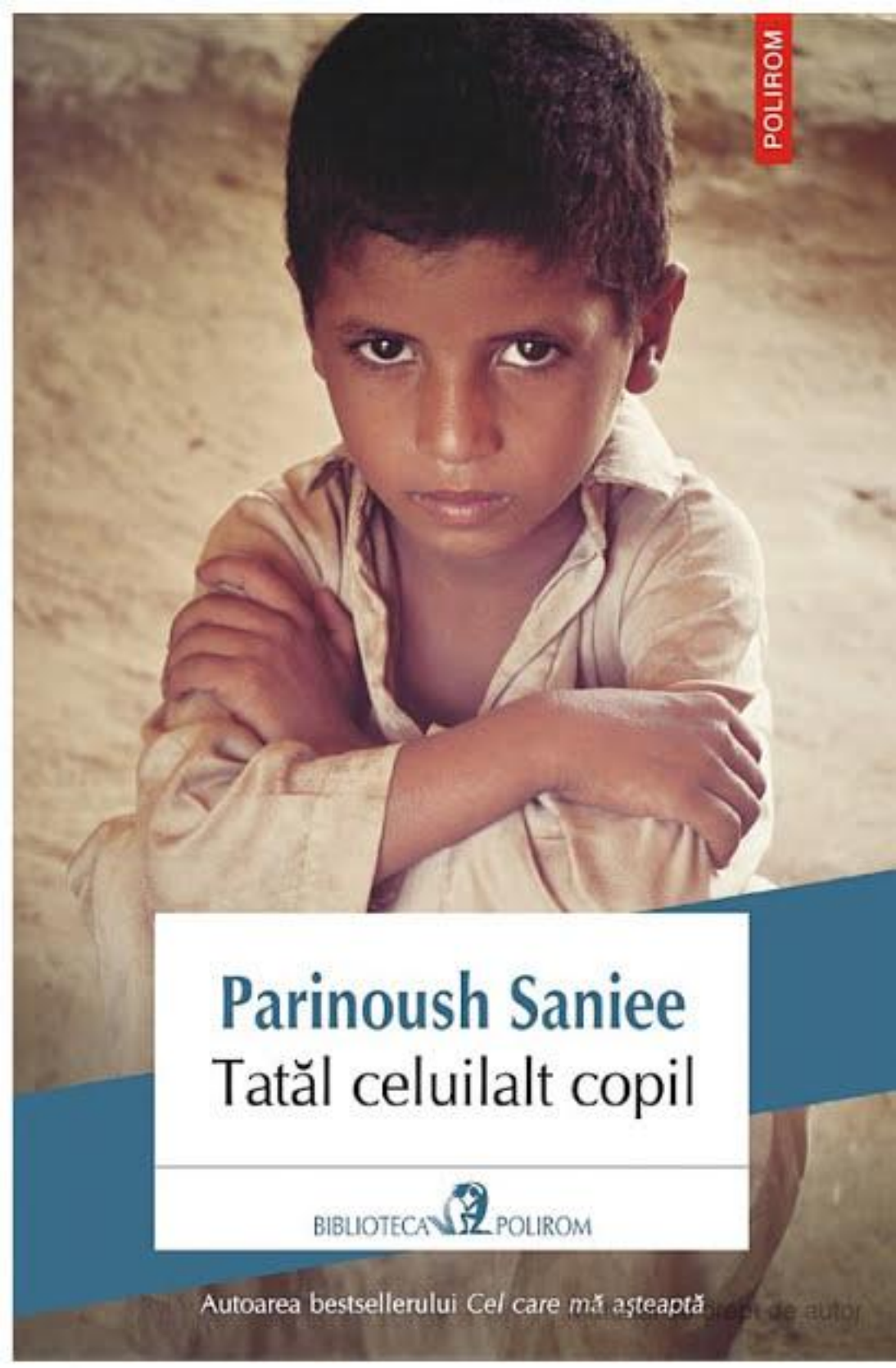

Parinoush Saniee

Tatăl celuiilalt copil

BIBLIOTECA POLIROM

Autoarea bestsellerului *Cel care mă așteaptă* și al multor alți romane de autor

Parinoush Saniee, *Pedar-e aan digari*

© 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4014-0

ISBN PDF: 978-973-46-4015-7

ISBN print: 978-973-46-3886-4

Coperta: Carmen Parii

Pe copertă: © by Julien Harnais

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

PARINOUSH SANIEE s-a născut în Teheran, în 1949, într-o familie de intelectuali înstăriți. A absolvit Facultatea de Psihologie și este de profesie sociolog și psiholog. *Tatăl celui alt copil* este cel de-al doilea roman al său. Cartea cu care a debutat, *Cel care mă așteaptă*, i-a adus în anul 2010, în Italia, Premiul Giovanni Boccaccio pentru cel mai bun autor străin. Alte două romane, *Înlănțuire* și *Cei care au plecat, cei care au rămas*, au fost recent publicate în Iran.

Scumpilor mei Neiloufar și Kamyar

*Dragii mele prietene, doamna Akhtar Etemadi,
cu mulțumiri*

— Ia spune, Shahab, tu ești aici?

— Da!

— Ce mic erai! Cine e domnul care te ține așa în brațe?

Am privit lung fotografia. Cine e? Cine e cu adevărat? Am simțit o strângere de inimă, limba mi-a amorțit, priveam încurcat în jur, căutând o cale de scăpare. Casa era plină. Jumătate din musafiri veniseră deja. Unde îi găsisese mama pe toți? E chiar așa de important că te-ai făcut mai mare? Eu nu simțeam că m-aș fi schimbat prea mult. Toți stăteau de vorbă, râdeau, se plimbau de colo-colo prin casă. Nu știam cum trebuie să mă comport ca gazdă. Câțiva prieteni au intrat pe ușă și ceilalți s-au adunat în jurul lor, așa că m-am folosit de prilej s-o zbughesc pe scări, la etaj. Când am închis ușa camerei în urma mea și m-am sprijinit de ea, gâfâiam, deși nu obosisem chiar așa de tare.

— Ce te-a apucat? Întrebă o voce cunoscută dinăuntrul meu.

Fără să vreau, am răspuns cu glas tare:

— Nu știu...

Vocile prietenilor îmi răsunau în urechi. Tot nu-mi găsisem liniștea de care-aveam nevoie. Am ieșit din cameră, am deschis ușa terasei și am pășit ușor afară. M-am strădui să-nchid cu totul ușa în urma mea. O adiere răcoroasă mi-a mângâiat fruntea fierbinte. Am respirat adânc. Uitându-mă la treptele interzise de pe acoperiș, o durere ascuțită mi-a străpuns spatele. O resimțeam de fiecare dată când mă uitam la ele, fără a ști prea bine din ce motiv. Ceva se întâmpla în mintea mea tulburată. Am urcat treptele. Cât timp trecuse de când călcasem pe acolo ultima oară? O zi? Un secol? Anii au început să se învâlmășească și, ca-ntr-un vârtej năucitor, mă întorceam tot mai mult în trecut. Când m-am așezat pe banca de pe acoperiș, eram din nou un copil de patru-cinci ani, prost și speriat.

Din ziua în care am descoperit că sunt prost, am devenit sensibil la acest cuvânt, iar când eram strigat așa, mă înfuriam, țipam, spărgeam ceva sau loveam pe cineva și făceam un târâboi în toată regula. Însă din clipa în care am acceptat realitatea, m-am purtat altfel: nu-mi mai ieșeam din fire când auzeam vorba aceasta, deși mi se puneă un nod un gât, o gheară îmi strângea inima, totul mi se întuneca în fața ochilor și mi se părea că nici soarele nu mai strălucește. Căutam un colț unde mă ghemuiam și-mi cuprindeam picioarele cu brațele. Îmi lăsam capul pe genunchi și îmi doream să mă fac mic, atât de mic, încât să nu mă mai poată vedea nimeni. Nu mai aveam chef să mă joc, uitam cum e să râzi, nu mă mai înveselea nimic. Și orele acelea se prelungeau, ajungând până la o zi-două. Știți ce mult înseamnă o zi-două pentru un copil de patru ani? Poate chiar cât o lună sau două pentru oamenii mari.

Cred că-mi era mai bine când răspundeam violent, deși mă pedepseau, luam bătaie, mă certau, iar eu plângeam. Însă așa totul se termina repede. Nu dura mai mult de o oră sau două.

La început mi-am închipuit că a fi prost e un lucru bun și îmi plăcea când mă strigau „prostule“, pentru că o spuneau pe un ton vesel.

Verișorul meu Khosrou a fost primul care mi-a observat încetineala și mi-a dat acest nume. Când mă vedea, spunea:

— Ah, ce prostănac cuminte! Ia vino tu și stai în cap, ca să-ți dau o bomboană. Așa, bravo, ce băiat ascultător!

Făceam orice-mi cerea. El râdea, se bucura, mă răsplătea și mă încuraja. Și verișoara mea Fereshteh mă iubea mult, tot pentru că eram prost. Mă striga „prostuțul meu“ și mă lua în brațe. Cât de mult îmi plăcea cum mirosea! Și ea se bucura de isprăvile mele, râdea și îmi cumpăra ciocolată sau înghețată. Îmi plăceau mult ciocolata și înghețata, dar adevărul este că și mai mult îmi plăcea s-o văd că se bucură. Eram gata să fac orice ca să o înveslesc cât mai tare. Fiindcă ei râdeau ori de câte ori îmi spuneau „prostule“, mi se părea, firește, că e un lucru bun. Nu știam că oamenii pot să râdă și din alte motive, nu

doar de bucurie. Ce să-i faci, eram un prostănac...

Până să descopăr realitatea amară, zilele erau mai luminoase. Cerul era mai senin. Puteam să umblu în voie ore întregi prin mica grădină a casei noastre, uitându-mă la pământ, la frunze și la viermii maronii care ieșeau după ploaie. Descopeream ceva nou în fiecare clipă. Singurul copac din grădină îmi era un adevărat prieten, plin de viață și atent, care înflorește de fiecare dată când ne întorceam din vacanța de Nouruz¹. Știam că face asta de bucurie, pentru că înflorește doar o dată, doar când reveneam noi. La câteva zile după întoarcerea noastră, florile se scuturau și arătau diferit, apoi rodeau cireșe roșii, gustoase. Era datoria lui să ne dea fructe, însă florile nu aveau nici un alt motiv să existe decât să-mi ureze mie bun venit: dintre toți ai casei, eu îl iubeam cel mai mult.

Uneori mă jucam cu razele de soare care intrau în camera mea prin faldurile perdelei. Simțeam că mă fac nevăzut în pulberea care se rotește prin ele.

Noaptea, stelele străluceau cam ciudat, dar luna... Luna era cu totul altceva! Nu se supunea nici unei reguli și nici unei legi, se purta ca un copil încăpățânat. Misiunea ei era să lumineze cerul nopții, însă dacă nu dorea, nici nu-și făcea apariția. În schimb, se arăta pe neașteptate când nu avea voie. Sărea pe furiș în mijlocul cerului. Uneori o vedeam și dimineața, lângă soare. Își lua o culoare ștersă, ca să n-o observe nimeni, și râdea ștregărește. Alteori, își ițea doar cornul și se uita cu coada ochiului la noi. Însă atunci când se dovedea ascultătoare, nimeni nu putea să îi reziste. Apăsarea la asfințit, cu hainele frumos rânduie, cu fața curată și părul pieptănat, strălucitoare și cuminte, fermecându-ne pe toți. Toată lumea o lăuda și i se uitau toate poznele. Orișicum, era un tovarăș de joacă fără pereche. Pregătită oricând să fugă după mine, ne învăteau amândoi în jurul havuzului și, fără nici cea mai mică greșală, se oprea exact când mă opream și eu. O dată nu s-a întâmplat să greșească și să facă un pas mai în față! Credeam că suntem legați unul de altul, că era prietena mea, pentru că numai după mine venea. Mă întindeam în curte și n-o scăpam din ochi.

Acolo era un du-te-vino neconținut, dar ea nu îi urma pe ceilalți. Era întocmai ca mine. Nimeni nu putea să o forțeze să facă ceva... Da, eu eram luna, iar Arash era soarele. El venea la timp, pleca la timp și nu încălca niciodată regulile.

În zilele acelea liniștite, când încă nu știam că sunt prost, cercetam cu grijă tot ce mă înconjură; niciodată apoi n-am mai avut un spirit de observație atât de pătrunzător.

Ziua în care am înțeles că a fi prost nu e un lucru bun a fost de-a dreptul groaznică. Mergeam la unchiul, la câteva case depărtare de a noastră. Khosrou și prietenii lui se jucau pe stradă. El nu era ca Arash al nostru, să stea numai cu nasul în cărți. Era un neastâmpărat. Unchiul îi spunea:

— Învață și tu de la Arash! E mai mic decât tine cu un an și sunteți totuși în aceeași clasă. El ia premiul întâi în fiecare an. Pe tine te paște corigența. Ai să vezi că el o să ajungă domnul doctor, iar tu – șoferul lui. Să nu zici că nu ți-am spus!

Fataneh Khanom², mama lui Khosrou, se făcea foc de supărare când unchiul vorbea așa.

— Vezi să nu! riposta ea. Băiatul meu îi ține la degetul mic pe zece ca el. (Eu mă uitam atunci la degetul lui Khosrou, dar nu mi se părea c-ar fi putut să țină pe cineva în el.) Și de când e cu un an mai mic? Sunt doar câteva luni diferență. Ei și-au dat mai repede băiatul la școală, al meu e unde trebuie. Însă lumea nu ține seama de asta și-l întreabă: „Cum, ești mai mare, dar coleg cu el?”. Oamenii își închipuie că al meu n-a trecut clasa.

— Ai răbdare, nevastă, are vreme să nu treacă clasa...

— Vai, vai! Cu un tată ca tine, ce noroc să aibă? Uite, ei mereu sunt de partea fiului, în timp ce tu te tot iei de copilul meu.

Când mama nu era de față, nevasta unchiului meu, Fataneh Khanom, obișnuia să spună:

— Doamna își închipuie că e mare brânză că s-a dus la facultate. Orice neica-nimeni poate acum să facă facultate. Dar ea face pe

grozava. Eh, las' că vede ea... Dumnezeu e mare și le vede pe toate și copilul ăsta al ei o să rămână un prost, cum se uită așa ca un surdo-mut la oameni. A știut Dumnezeu c-o să-i iasă pe nas lauda cu copiii ei.

Spunea toate astea de față cu mine pentru că eu eram, desigur, prost. Nu vorbeam, nu eram atent și nu puteam să-i zic mamei ce azeam. Dar cum o vedea pe mama, uita ce spusese și îi vorbea mioros:

— Dumneata ai școală, știi mai bine ca noi.

Mama răspundea:

— Mă lăudați peste măsură... nu e așa.

Apoi se fâstâcea și nu mai spunea nimic.

Mi se făcea milă de Fataneh Khanom, care nita totul așa de repede. Dacă aș fi putut vorbi, sigur i-aș fi amintit.

Oricum, în ziua aceea, Khosrou m-a văzut și m-a strigat:

— Shahab, prostule, ia vino aici!

Am alergat până la el. A îngenuncheat în fața mea, și-a pus mâinile pe umerii mei și a spus:

— Bravo, ce băiat cuminte! Acum, dacă le arăți prietenilor mei ce prostănac cuminte ești, îți cumpăr o înghețată mare, bine? Pune-ți capul jos, în colțul ăsta, și lipește-ți picioarele de perete.

Pe jos era murdar, plin de noroi, iar mie nu-mi plăcea noroiul. M-am uitat în jur ca să găsesc un loc mai bun sau ceva pe care să-mi sprijin capul.

— Ce mai aștepti? s-a răstit Khosrou. Tu ești un prostănac ascultător, hai, repede, capul în pământ. Pentru mine...

Trebuia să fac asta pentru el. Mi-am pus vesel capul jos și am ridicat picioarele pe perete. Toți s-au pornit pe râs, după care Khosrou mi-a zis:

— Acum freacă-te de pământ până cureți locul lună.

Am șovăit. Pe jos era mizerie și, de fiecare dată când mă murdăream, mama mă certa.

— Hai, mai repede, fii ascultător! Uite, copiii te aplaudă, toți te

aplaudă.

Nu aveau încotro, ei ardeau de nerăbdare să fac asta, așa că m-am întins pe pământ, iar copiii au aplaudat și mi-au spus, râzând:

— Bravo, prostule, bravo! Hai, de-a dura!

Cu cât mă rostogoleam mai mult, cu atât mai tare se tăvăleau și ei de râs. Știam că mama o să mă certe, dar nu-mi păsa, mai important era să le fac pe plac lui Khosrou și prietenilor lui.

Faraj Grăsanul a întrebat:

— Adică, orice îi spui, el face?

— Da, cum să nu facă, e prostovanul meu cuminte.

Faraj s-a uitat în jur.

— Atunci, spune-i să bea din jgheab!

— Ei, n-o să bea, a intervenit Farhad. Oricât de prost ar fi, din jgheab n-o să bea.

— Păi el spune că face orice-i zicem.

— Da, a completat Khosrou. Face orice îi zic eu.

— La pariu că n-o să bea din jgheab! Ce spui, Khosrou? Punem pariu?

— Pe ce?

— Pe cuțitul ăsta cu mâner de sidef. Dar dacă nu bea, îmi dai bicicleta ta.

— Poftim?! Cum adică, o bicicletă face cât un cuțit? ăsta e prostul, nu eu.

— Bine, atunci mi-o împrumuți o săptămână, de acord?

— Nu! O zi,

— Bine.

Khosrou a venit lângă mine. M-a luat pe după umeri și mi-a spus:

— Shahab drăguțule, te rog eu ceva: ia arată-le ăstora cât ești de ascultător. Hai, ia o înghițitură mică din jgheab, apoi mergem să-ți cumpăr un sendviș mare de tot și o înghețată, bine?

Nu! Nu voiam, ah... apa era tulbure, cu viermi, și mirosea urât. Am întors capul scârbit.

— Shahab, scumpule, nu mă face de râs de față cu prietenii mei.

Nu mă iubești? Hai, fii ascultător, doar o înghițitură.

— Ei, n-o să bea, a spus Farhad. Ți-am zis, oricât de prost ar fi, știe și el că nu trebuie să bea așa ceva.

— Ba da, o să bea! O să-i spun să bea și o să bea. Hai, nu te mai fândosi, doar o înghițitură.

Mi-era teamă de viermii din apă. M-am smuls din mâinile lui și am dat să fug spre casă, dar n-am apucat să fac nici doi pași, că m-a prins de gulerul cămășii.

— Hei, încotro? Crezi că te las să pleci? Până nu bei de aici, nu pleci nicăieri.

Îmi venea să plâng și simțeam că mi se face rău. M-a prins de ceață și mi-a împins capul spre canal.

— Băieți, puțină încurajare! Aplauzați-l și o să vedeți c-o să bea.

Nimeni n-a mai bătut din palme. Se pare că tuturor le era greață. Mi-a băgat cu forța capul în apă. Am atins cu nasul nămolul puturos. Simțeam că mă sufoc. Dintr-odată, s-a întâmplat o minune: Khosrou a slăbit strânsoarea și am reușit să-mi ridic capul. L-am auzit pe Arash strigând:

— Lasă-l în pace! Idiotule!

M-am prăbușit într-o parte. Mi s-a făcut rău și am vomitat.

— Idiot nesimțit, ce ai cu copilul ăsta? Ești nebun? Poate să moară dacă bea apă de aici.

— Ba să știi că frate-tău e nebun, prost și nerod. Ar face orice pentru o înghețată. El singur a vrut să bea din apa asta, pentru un sandwich și o înghețată. Nu-i așa, băieți?

— Așa e, a recunoscut Farhad. Frate-tău e nebun. N-ar trebui să-l lași singur pe stradă.

— Tu să taci, că și tu ești nebun.

— Ba nu, voi amândoi sunteți nebuni. Da-da, și tu. Dacă ai fi întreg la cap, n-ai mai toci atâta.

Arash m-a luat furios de mână și m-a tras spre casă.

1. Anul Nou iranian, sărbătorit la echinocțiul de primăvară (20/21 martie) (n.

tr.).

2. *Khanom* – „doamnă”, termen de adresare folosit și în limbajul familiar, între rude și persoane apropiate (n. tr.).

Îi dădeam de mâncare lui Shadi. Am auzit ușa deschizându-se, însă nu i-am dat atenție, până când Shahab s-a oprit în fața mea, plin de pământ și de noroi, ținut de mână de Arash. Fără să vreau, am strigat:

— Vai, Doamne iartă-mă, cum ai ajuns în halul ăsta? Nu ți-am mai spus să nu te murdărești?

Fierbând de mânie, Arash mi-a povestit ce s-a petrecut în stradă. Cu fiecare cuvânt, simțeam cum sângele îmi năvălește-n creier cu o putere din ce în ce mai mare. Tremuram din toate măduarele. Am luat-o pe Shadi în brațe, l-am tras pe Shahab de mână și, fără să-mi pese de cum eram îmbrăcată sau de cum arătam, am pornit spre casa lui Hossein și Fataneh. Ajunsă la poartă, am dat drumul mâinii lui Shahab și am apăsat cu toată forța soneria, fără să iau degetul de pe buton până au deschis ușa. L-am luat iar de mână pe Shahab, am traversat curtea și am deschis ușa salonului, unde m-am trezit față în față cu Fataneh, care ieșise neliniștită să vadă ce se întâmplă.

Hossein Agha¹, Shahin, Fereshteh și Khosrou se uitau la televizor. Pe masă era o tavă cu ceai. Ca întotdeauna, Fereshteh a venit în fugă spre mine și mi-a luat-o pe Shadi din brațe. Nici nu am băgat de seamă prea bine unde s-a dus cu ea, nu-l vedeam decât pe Khosrou. Inima a început să-mi bată mai repede și, cu o voce care-mi părea și mie străină, am strigat:

— Ce ai cu copilul ăsta? Te pui cu el, tu, ditamai vlăjganul? Nu te-ai gândit că se poate îmbolnăvi dacă bea apă de-acolo? De ce te tot iei de el?

— Mătușă, ce ai cu mine? a răspuns Khosrou smerit. Țăsta face orice pentru înghețată și ciocolată. E un prostănac, și ceilalți copii de pe stradă se iau de el. Eu chiar am grijă de el, să nu-l bată careva.

— Cum adică e prostănac? Nu ți-e rușine să-i zici așa? Și nu e prost deloc!

— Maryam Khanom, a intervenit domol Hossein Agha, nu-ți mai face sânge rău. De ce te-ai enervat atât de tare? Unii copii nu-s așa deștepți ca alții. Unul e ca Arash, isteț și talentat, altul e mai încet la minte, ca ăsta.

— Nu, nici vorbă să fie încet la minte, voi spuneți asta.

— Of, de ce nu vrei să te împaci cu gândul? a întrebat Fataneh zeflemitor. Un copil care nu vorbește la vârsta asta e clar că e înapoiat, nu?

— Nu, faptul că nu vorbește nu are nimic de-a face cu asta. Și doctorul a spus la fel, unii copii își dau mai târziu drumul la limbă. N-are nici o problemă la cap.

— Aiurea! Noi n-am văzut până acum copil de patru ani care să nu spună nici măcar un cuvântel, dar să fie deștept. Khosrou al meu, să nu-i fie de deochi, a vorbit de când mergea de-a bușilea.

— A, dar el vorbea de când era la tine-n burtă! i-am răspuns furioasă. Numai că deștept tot nu e. Deci a vorbi devreme sau târziu n-are legătură cu inteligența.

Fataneh a strâns din buze.

— Vai... Hossein Agha, ia uite ce spune de băiatul meu, doar ca să-l apere pe prostovanul ei!

Hossein Agha s-a ridicat de la locul lui, s-a apropiat de mine și, încercând să-și păstreze calmul, mi-a spus:

— Cumnată, stăpânește-te! În loc să te enervezi, mai bine te-ai gândi serios la ce e de făcut cu copilul ăsta.

Am început să strig din ce în ce mai tare:

— Nu este nimic în neregulă cu copilul ăsta! Voi ar trebui să vă gândiți serios la al vostru.

— Maryam Khanom, cum poți să spui așa ceva? a intervenit Shahin. Fratele meu n-a zis nimic de rău, el doar de milă te sfătuiește să duci copilul la doctor. În familia noastră toți copiii sunt deștepți, nu s-a mai întâmplat niciodată să...

— Și în familia noastră toți sunt deștepți. Fiți pe pace, nici el n-are nimic.

Am smuls-o pe Shadi din brațele lui Fereshteh și i-am spus lui Shahab, care se uita înmărmurit la mine:

— Dacă de-acum înainte te mai face cineva prost, să-i tragi una peste gură, ai înțeles?

Nu mai puteam suporta să rămân nici o clipă în casa aceea. L-am apucat de mână pe Shahab și, fără să-mi iau la revedere, m-am întors acasă.

Știam cât de mult trebuie să-i fi surprins purtarea mea de atunci pe cei din familia soțului meu, care mă văzuseră mereu doar potolită și sfioasă. Și mai știam că în curând povestea va exploda ca o bombă, tâșnind în mii de direcții.

Înainte să ajung acasă, furia clocotitoare deja se transformase în oboseală și tristețe. Nu mai puteam scoate un cuvânt, de parcă spusesem dintr-odată tot ce aveam de spus. L-am dus pe Shahab la baie, l-am spălat din cap până-n picioare și i-am schimbat hainele. Nu-și dezlipa ochii de la mine, dar nu înțelegeam nimic din privirea lui. Simțeam că și pe el îl uimisem cu ieșirea mea, dar nu puteam să-mi dau seama ce crede despre asta. Deși pe dinafară păream liniștită, în sinea mea vorbeam și mă certam mereu.

Când a venit Naser, mânia abia stinsă a izbucnit din nou. Revoltată, m-am plâns de cum îmi batjocorisera copilul. Ca întotdeauna, m-a privit tăcut, rumegându-și mustățile.

— Și acum ce vrei să fac? m-a întrebat în cele din urmă. Poate chiar au dreptate.

L-am privit uluită câteva clipe, apoi am sărit ca arsă și am strigat:

— Adică și tu crezi copilul ăsta înapoiat?

— Păi dacă nu e înapoiat, de ce nu vorbește? N-a spus doctorul că urechea i-e sănătoasă, că fizic n-are nici o problemă? Deci trebuie să-i lipsească ceva la minte...

— Nu mai spune prostii, copilul meu nu e prost, eu știu asta. Îmi vorbește din priviri.

— Scutește-mă, Maryam! Tu ești mamă, nu vrei să accepți adevărul.

Arash îi ținu isonul tatălui său:

— Are dreptate, mamă! Dacă nu era prost, nu făcea tot ce-i cereau.

— Păi e copil, nu înțelege ce e bine și ce e rău. Tu ești fratele lui mai mare, ar trebui să ai grijă de el.

— Ce pot face eu? Chiar mi-e rușine să merg pe stradă cu el. Toți îmi zic „frate-lău e prost”. Nu vreau așa un frate.

— Taci! În loc să le închizi gura altora când zic așa ceva, o spui chiar tu?

— Are dreptate, Maryam, încearcă să recunoști adevărul.

— Nu vreau. Lăsați-mă, copilul meu nu e prost. La naiba cu adevărul vostru!

Am început să plâng în hohote.

1. *Agha* – „domn”, termen de adresare folosit și în limbajul familiar, între rude și persoane apropiate (n. tr.).

Tocmai pricepusem ce înseamnă de fapt să fii prost. Carevasăzică, în tot acest timp fusesem umilit și nici măcar nu-mi dădusem seama. M-a cuprins o durere profundă și o furie care se tot întetea. De atunci, am ajuns să urăsc atât de mult acest cuvânt, încât era suficient să îl aud ca să mă aprind. Mă înroșeam la față, simțeam că încep să clocotesc și, fără să mă mai pot opri, dădeam drumul furiei violent. Pentru că de cele mai multe ori nu puteam să-l înfrunt pe cel care mă făcuse prost, găseam ceva să stric, să sparg, să rup în bucăți. Era dincolo de orice stăpânire, simțeam că dacă nu-mi alin cu orice chip durerea, voi muri.

În timp ce mama îi povestea furioasă tatălui ce se întâmplase, stăteam într-un colț și ascultam atent fiecăru cuvânt. Simțeam cum mă învăluie o ură tot mai mare. Așteptam să văd ce va face tatăl și speram că va pleca și el să mă răzbune, că se va ridica în apărarea mea cu un avânt cel puțin dublu față de al mamei și că va face praf familia unchiului. Dar el, calm și netulburat, le-a dat dreptate.

Îmi ardea sufletul de plânsul mamei, de cuvintele tatălui și ale lui Arash. Trebuia să fac ceva. Mi-au căzut ochii pe ușa camerei lui Arash, deschisă ademenitor. Am intrat tiptil, fără nici un zgomot. Știam că nu trebuie să mă ating de lucrurile lui, dintotdeauna mi se interzisese asta. Pe birou era o lampă aprinsă și, împrăștiate, cărți, caiete, hârtii de toate mărimile. Lângă planșele mari și groase de carton la care Arash lucrase două zile încheiate era stiloul lui cel nou. Am luat călimara cu cerneală neagră pe care o primise împreună cu stiloul. În timp ce Arash spunea că îi e rușine să meargă cu mine pe stradă, pentru că toți îi zic „frate-tău e prost“, am vărsat meticulos cerneala peste hârtii, planșe și cărți. Când am aruncat pe jos călimara goală, m-am liniștit. Era ca și cum focul ce mă mistuise până atunci s-ar fi stins.

Am ieșit împăcat din cameră și am urcat scările.

La tipățul lui Arash, părinții s-au repezit în camera lui. Mi-am strecurat capul pe ușă, ca să pot auzi mai bine ce vorbeau.

— Mi-a stricat toată gazeta de perete, mâine trebuia s-o predau! plângea Arash. Ce-o să-i dau acum domnului profesor? M-am chinuit atât...

— Cum de s-a răsturnat cerneala peste ea? a întrebat tatăl.

— Nu s-a răsturnat de una singură, sigur Shahab a vărsat-o.

— De ce vorbești prostii? a sărit mama. S-a atins până acum Shahab de lucrurile tale fără să-i dai voie? Ca să vezi, acum îl faci și strică-tot. Sigur a bătut vântul și ți-a răsturnat călimara.

— Mama are dreptate. Nu cred că Shahab ar face așa ceva. Nu s-a mai întâmplat până acum. Deși... aici nu e vânt, ferestrele sunt închise!

A fost prima mea răutate. Dulcea răzbunare pentru mine avea, totuși, un gust amar. Însă când totul s-a sfârșit cu bine, m-am întins liniștit pe patul cel mare al lui Arash, care ajunsese acum al meu și care scârțâia la fiecare mișcare. Stând așa, nu-mi mai păsa deloc de cât de mult uram patul acela, căci eu iubeam pătutul meu ocrotitor, pe care i-l dăduseră lui Shadi. Nu-mi mai păsa nici de cât de tare îmi doream să îmi cumpere și mie un pat nou, cu sertare, ca al lui Arash. Nu m-am supărat și nu am fost gelos nici chiar atunci când Shadi, răsfățându-se ca în fiecare seară, a fugit în patul mamei și a adormit în brațele ei.

Când mama a intrat în cameră ca să-mi schimbe hainele și să-mi aducă aminte să mă spăl pe dinți, m-am prefăcut că dorm. Mirată, a stins lumina și-a ieșit. Nici întunericul nu mă mai speria... era ca și cum întâmplarea amară din acea zi mă făcuse să cresc. Nu-mi amintesc exact, dar cred că în noaptea aceea i-am găsit în sfârșit pe Asi și Babi, care se ascunseseră până atunci într-un colț. Le-am povestit tot ce mă supărase în acea zi, iar ei m-au mângâiat și m-au lăudat.

— Bine ai făcut, așa și trebuia, m-a aprobat Asi.

Babi m-a sărutat. Un timp am chicotit tustrei sub pătură, apoi Asi a

spus:

— Măine e rândul lui taică-său, îi arătăm noi lui! Și el ne spune „prost“.

Ne-am tot gândit la ce ține tatăl cel mai mult. În cele din urmă, Babi a propus cu o voce temătoare:

— Mașina...

Am deschis ochii tocmai când se auzea duruitul mașinii tatălui și am fugit la fereastră.

— Ah, ce păcat! a exclamat Asi. Ne-am trezit prea târziu.

Babi, în schimb, s-a bucurat și a scos un oftat de ușurare. Toată ziua, inima mi-a bătut mai repede decât de obicei și-mi stătea în loc ori de câte ori mă gândeam la ce plănuisem pentru seară. Mama chiar m-a întrebat de câteva ori:

— Ce-i cu tine azi? De ce ești neatent, unde ți-e mintea?

Când tatăl s-a întors, am mers liniștit în grădină. Nu puteam renunța la răzbunare. Era ca și cum toată viața mea ar fi depins de ea. Un vânt rece mi-a înfiorat tot trupul. Era întuneric. La lumina ce venea dinspre fereastra camerei, am găsit foarfeca pe care o folosea mama ca să taie flori. Era o foarfecă mare, pe care nu numai că n-aveam voie s-o ating, dar nici nu îndrăznisem una ca asta până atunci. M-am apropiat calm de mașină. M-am ghemuit lângă ea și m-am sforțat să înfig foarfeca în roată, dar în zadar, era prea tare.

— Poate roata din față e mai moale, m-a îmboldit Asi.

Am încercat-o și pe aceea, dar tot nu am reușit.

— Gata, ajunge, a spus Babi. Hai să mergem.

— Nu! s-a împotrivit Asi. Desenează ceva pe mașină!

Apăsând cu putere vârful foarfecii, am tras mai multe linii, spre veselie lui Asi, care scanda:

— Linie, linie, punct și punct! Linie, linie și-un rotund! Linie, linie și-un oval, ăsta-i trupul lui...

Dintr-odată, s-a aprins lumina în curte și-am auzit vocea surprinsă

a mamei:

— Shahab, aici erai? Ce faci? Vino, să nu răcești.

Am înlemnit și foarfeca mi-a căzut din mână cu un zgomot asurzitor. Din spatele mamei, tatăl a ieșit în prag și, nervos ca de obicei, a strigat:

— Ce-a fost asta? Ce făceai aici, nenorocitul?

Și-a luat repede papucii, a ieșit în fugă și m-a prins cu putere de mână. Tremuram. Îmi simțeam gura uscată ca iasca. Mama a venit în fugă în urma tatălui, care ridicase foarfeca de pe jos și se holba la zgârieturile de pe mașină. M-am uitat la fața lui. Se învinețise. Știam că ține la mașină, dar n-aș fi bănuț că atât de mult. A ridicat mâna. Mama i s-a aruncat dinainte și m-a smuls din strânsoare.

— Ce faci? Ai grijă, ai foarfeca-n mână, dacă lovești copilul îl poți nenoroci pe viață. Pune-o deoparte.

Cu mâna liberă, i-a luat foarfeca.

— Vezi, *khanom*? Vezi? Mai zici acum că nu-i nebun?

Arash a apărut și el lângă noi, nu știu de unde.

— Ai văzut, mamă? Tot el a răsturnat ieri cerneala pe gazeta mea de perete.

— Dar cum se poate? El nu ar face din senin așa ceva, poate i-ai zis ceva sau l-ai necăjit.

— Ce spui, *khanom*, eu abia acum am ajuns acasă, nici nu l-am văzut pe ziua de azi.

— Ce i-am făcut eu să-mi strice lucrarea? a întrebat și Arash, înverșunat. Tocmai ce mă certasem cu toată lumea de dragul lui. Dacă ar fi băut din mocirla aia, era mort deja. În loc să-mi mulțumească, mi-a distrus toată munca.

M-a bușit râsul. Arash ăsta e un prostovan! Da, m-a apărut la început, dar apoi când am venit toți acasă, el cu gura lui a spus că-i e rușine cu mine. De-asta i-am vărsat cerneala. Nu pricepe că e o diferență între ce a fost mai întâi și ce s-a întâmplat după.

Tatăl și-a plimbat mâna peste mașină și, cu fiecare zgârietură ce o simțea, se înfură tot mai tare. S-a întors spre mine, care încercam să

mă ascund în spatele mamei. Mi-a prins mâna ca într-o menghină și, cu vocea tremurând de mânie, a spus:

— Te învăț eu minte să nu mai faci așa greșeli!

Cu palmele lui imense, mi-a tras două lovituri zdravene după ceafă. Eram atât de înspăimântat, încât abia am simțit durerea.

— Nu da în el! Nu e vina lui, trebuie să fie altceva la mijloc.

— Ce să fie, *khanom*, în afară de faptul că băiatul ăsta nu e normal? Acum, să dispară în camera lui! Nu primește nici cina, până nu pricepe! Iar tu să nu te mai amesteci. Ajunge, l-ai răsfățat destul.

Stăteam pe pat, în cameră. Asi și Babi tăceau mâlc. Ascultam vocile de dincolo de ușă, îi auzeam pe toți patru. Mai întâi au vorbit despre faptul că aș fi întârziat, apoi Shadi a gângurit ceva și tatăl a râs. Au luat împreună cina. Arash i-a povestit tatălui ceva despre școală. Ce bine de ei... sunt o familie. Eu fusesem uitat, dat la o parte. Mi-am dat seama atunci că nu sunt unul dintre ei. Am simțit o strângere de inimă.

— Nu mă iubesc, i-am spus lui Asi. Nu sunt copilul lor.

Babi, care nu suporta prea mult timp tristețea, a zis:

— Ba da, mama te iubește, îți cumpără lucruri, îți dă de mâncare, te pupă. Și în seara asta, dacă nu era mama, te lovea cu foarfeca și te omora.

— Da, știu, dar ceilalți nu mă iubesc. Mai ales Arash și tatăl lui. Nici eu nu-i iubesc. Las' că le arăt eu lor!

În noaptea aceea, după ce toți ceilalți au mers la culcare, mama mi-a adus niște pâine și cacao cu lapte. S-a așezat pe marginea patului și m-a privit cu tristețe și îngrijorare.

— Scumpul meu, ce ți-a venit? Până acum n-ai mai făcut așa ceva.

Mi-am băgat capul sub pătură. Cum de nu înțelegea că fusesem nevoit să fac toate acele lucruri?

Din seara aceea m-am schimbat cu totul. Orice zâmbet primit mi se părea a fi în batjocură. Eram mereu cu gândul la răzbunare, mai ales pe

cei din casa unchiului și pe Khosrou, însă după cearta cu mama, legăturile dintre cele două familii încetaseră. Până când, după vreo două-trei săptămâni, într-o după-masă de vineri s-a auzit soneria și în casă au intrat bunica și Fereshteh. Mama, care uda florile din grădină, nu se aștepta la vizita asta. Nu știa ce să facă. Încă era supărată, dar nu putea, nu voia și n-avea curajul să le trateze nepoliticos, mai ales că era și bunica de față. Tatăl le-a ieșit bucuros în întâmpinare și, după cuvinte de binețe și de politețe, a dat să le conducă spre salon. Însă bunica s-a împotrivit:

— Nu, maică, aici e mai bine. E mai plăcut să stăm în curte.

S-a așezat pe banca din colțul curții, pe care mama întinsese o cuvertură mare, lăsând *chador*-ul să-i lunece pe umăr. Fereshteh a intrat voioasă în salon, a luat-o în brațe pe Shadi, care îi ieșise în întâmpinare alergând, și a sărutat-o. Ah, cât mă necăjea toată atenția ei pentru Shadi! Apoi a intrat în vorbă cu Arash. Pe mine nici nu m-a văzut. Cu inima grea, am urcat la etaj, dar nu aveam nici o dorință să mă duc în camera mea. M-am uitat spre ușa terasei, care fusese lăsată deschisă din cauza căldurii. Am sărit cu grijă peste opritoarele puse de mama pentru a o împiedica pe Shadi să iasă pe terasă și m-am apropiat de margine. De acolo îi vedeam pe toți și auzeam clar ce vorbeau. Ca să nu mă observe, m-am lungit pe jos, urmărindu-i prin grilaj. Mama a adus, pe rând, sirop, fructe și farfurii, apoi a început să strângă paharele.

— Vino și stai jos, fata mea! a îndemnat-o bunica. Ce tot umbli de colo-colo, nu te mai deranja atât.

Mama i-a răspuns politicos, dar a intrat totuși în casă.

— Ce proști sunt ăștia! a observat Asi. Ea nu se *deranjează*. Nu vrea să stea cu ei, de-aia tot vine și pleacă.

Mama a venit să ia tava pentru ceai din fața bunicii, care a găsit atunci prilej să spună:

— Am auzit că s-au certat copiii, că și dumneata te-ai supărat, și acum nu vă mai vizitați.

— Nu, mamă, ce vorbe-s astea? s-a mirat tatăl. Pe cuvânt, sunt așa

de ocupat, că nu mai am timp de vizite. Crede-mă că abia apuc să-mi văd copiii.

— Păi bine, maică, de ce muncești și te chinui atâta? Dacă ai face și voi un pic de economie și ai strânge curea, nu ar fi nevoie să muncești așa de mult. Mi-e teamă – Doamne ferește, nu vreau să cobesc – să nu pățești ceva!

— Nu, mamă, nu e vorba de economii și așa mai departe. Doar știi câte cheltuieli sunt cu trei copii. Iar Maryam a trebuit să renunțe la serviciu după ce s-a născut Shadi, așa că am rămas și cu un salariu în minus.

— Măi mamă... Un salariu de femeie nici nu contează, se duce pe nimicuri. Dar să lăsăm asta, voi doi sunteți frați, nu trebuie să existe dușmănie între voi. Dacă Hossein a zis niște vorbe, a făcut-o din milă, n-a vrut nimic rău. Doar v-a sfătuit să duceți copilul la doctor.

Încercând să-și păstreze tonul calm și politic, mama a explicat:

— *Khanom*, l-am dus de câteva ori pe Shahab la doctor și de fiecare dată doctorul ne-a spus că nu are nimic, că sunt o mie și una de cauze pentru care unii copii vorbesc mai târziu.

— Vai... chiar așa? Înseamnă că doctorul ăla nu era bun de nimic. Trebuie să-l duceți la un doctor serios. Cine a mai pomenit ca un copil care n-a scos un cuvânt până la vârsta asta să nu aibă o problemă? Poate dacă vă îngrijiți cât mai repede de asta, s-o mai rezolva câte ceva.

— Nu, *khanom*, nu te mai frământa. Copilul nu are nimic. Ne gândim noi destul la asta.

— Te ascunzi după deget, maică. Vrei să zici că nu-i înapoiat?

— Nu e, ba chiar e foarte deștept.

— Vai, de necrezut! Eu, una, n-am văzut până acum așa ceva, poate tu, nu știu...

— Da, eu am văzut mulți copii care și-au dat drumul la vorbă mai târziu și nu aveau nici o problemă.

— Fată dragă, ce vorbe-s astea? Trebuie să te împaci cu soarta. Am auzit că se găsesc școli pentru copii înapoiți. Dacă merge cât mai

devreme, poate o să-i fie mai bine.

— Copilul ăsta nu e înapoiat, a răspuns mama aspru.

Apoi a strâns în ciudată ceștile de ceai și s-a dus în casă. Știam că s-a dus în bucătărie ca să plângă. M-a cuprins o ură puternică față de bunica, ură ce a rămas pentru totdeauna cu mine. Îmi venea să-i frâng gâtul. M-am uitat în jurul meu, dar pe terasă n-am descoperit nimic de folos.

— Trebuie să-i arătăm ce merită, a zis Asi.

Bunica îi dădea înainte pe un ton atotștiutor:

— Ai văzut, maică? Ai văzut cum răspunde nevastă-ta la bunătatea noastră? Îți pare bine acum că ți-ai luat nevastă cu școală? Nici nu știm ca lumea de unde naiba vine și de unde se trage! Ah, dacă o luai pe verișoara ta, măcar știam cine e. Te-ar fi ajutat și unchiul tău, nu mai trebuia să te strofoci atâta. Dar nu... domnul s-a îndrăgostit. Acuma, cum de te-ai îndrăgostit de negricioasa asta, eu nu pot pricepe. Au făcut ceva vrăjitorie, am știut eu... dar cine să mă asculte pe mine?

— Ajunge, mamă, cu ce te-a deranjat Maryam? O femeie mai cuminte și la locul ei nu se mai găsește.

— Mda, am văzut. Am văzut cum mi-a răspuns.

— Nu a spus nimic nepotrivit, a spus doar că l-am dus la doctor și nu are nimic.

— Nu, dragul meu, ea nu are ochi pentru noi. În timp ce Fataneh ne invită la ei din inimă de șapte ori pe săptămână, în casa ta nu îndrăznim să trecem pragul nici măcar o dată pe lună.

Mama, care tocmai adusese tava de ceai, a auzit ultimele vorbe și a răspuns cu vocea sugrumată:

— *Vouă* nu vă place să veniți la noi. Pentru că, altfel, ușa noastră vă e mereu deschisă. Înțeleg, vă place mai mult să mergeți la ei, și vă dau dreptate. Orice ar fi, ea e fiica surorii dumitale, cu ea ai ce discuta.

Și, ca să n-o podidească lacrimile în fața ei, a alergat în casă.

M-am uitat din nou în jur. Babi se întristase, dar Asi se înfuriase. Mi-au căzut ochii pe o cărămidă pusă proptea la ușă, ca să nu se închidă. Fără zgomot, m-am târât înapoi, m-am săltat pe vine, am mers

așa și am luat-o. Era grea. Abia am reușit să o ridic, cu mâinile amândouă; am pus-o lângă grilaj, apoi m-am întins iar pe jos. Cu multă grijă, am împins cărămida pe sub grilaj, până la marginea terasei. Cărămida s-a clătinat puțin. Am strâns-o tare în mână, să nu cadă. Bunica vorbea în șoaptă:

— Ți se pare că spun minciuni?... Dacă o luai pe verișoara ta, n-ai fi avut toate necazurile astea, nici nu te-ai fi înstrăinat așa de noi, nici n-ai fi rămas cu copilul ăsta bolnav pe cap, nici n-ar fi fost trebuit să mai trudești atâta.

— Mamă, ajunge! Nici într-o mie de ani nu aș fi vrut să muncesc în magazinul unchiului. După unsprezece ani, tu tot o ții una și bună?

— Ce să fac, maică... mi se rupe inima când văd câte necazuri ai.

— Nu am necazuri, mamă! Sunt chiar foarte mulțumit de viața mea. *Dumneata* nu trebuie să-ți mai faci atâta sânge rău pentru mine.

— Cum adică... vrei să spui c-a dat norocul peste tine, cu un copil înapoiat? Și cu-atâta muncă și eforturi...

— Du cărămida exact deasupra capului ei, a spus Asi. Așa, vezi să nu greșești!

— Cum mor oamenii? a întrebat Babi cu groază.

— Ca în filme, a răspuns Asi. Îi doare, iar apoi adorm. Cel puțin, nu mai trăncănesc. Și tu, să taci! Nu te mai speria atâta, că ne prostim de-a binelea.

Am împins cărămida puțin mai în față; Babi spunea „Nu o face!“, iar Asi „Dă-i drumul!“. Marginea cărămizii devenise foarte grea, nu mai puteam să o țin cu palmele. A alunecat cu totul în jos. De frică, Babi și-a acoperit ochii cu mâinile. Cărămida se rotea între cer și pământ, îndreptându-se spre părul cărunt la rădăcină și vopsit cu henna, al bunicii.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

— Ce ai făcut? m-a întrebat mama cu glas trist și răgușit. Dacă ar fi omorât-o, pe tine te-ar fi dus la închisoare. Și-ai fi stat într-o cămăruță, singur-singurel. Trebuia să știi că e ceva tare primejdios, cum de nu ți-ai dat seama?

Ah, cât de mult o iubeam! M-am aruncat în brațele ei și am început să plâng. Aș fi vrut să-i pot spune că dacă cineva o s-o mai vorbească de rău, o să mai fac astfel de lucruri primejdioase. Aș fi vrut să-i pot spune „Mulțumesc, mămico, sunt așa de fericit că am o mamă mincinoasă ca tine!“.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

— Dar eu o iubesc pe mama, riposta Babi.

Cu fiecare zi, Asi îl ura tot mai mult pe tatăl lui Arash. Iar limba mea rămânea tot mai neclintită și pricepeam tot mai bine cât sunt de prost și că nu voi putea vorbi niciodată.

Doar Asi și Babi mă înțelegeau și mă iubeau așa cum eram. Prezența lor era o binecuvântare. Nu știam dacă sunt băieți sau fete, dar nu-mi păsa – erau exact așa cum trebuiau să fie. Cu ei puteam sta ore în șir să povestesc și să mă joc.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

— Mamă, prostul ăla a venit și a vomitat în camera mea. Mi-a distrus totul!

Fataneh Khanom și-a strâns buzele cu ură.

— Păi nu știi că băiatul ăsta nu e normal? Nu se poate stăpâni. De ce l-ai dus la tine în cameră?

— Dar lui nu i se face niciodată rău din senin, a spus mama. Sigur e bolnav.

Stăteam lângă scări, palid și amețit. Mama a venit lângă mine și mi-a pus mâna pe frunte.

— Ce-ai pățit, dragul meu? De ce ți s-a făcut rău?

De față cu ceilalți, îmi vorbea ca și cum i-aș fi putut răspunde.

Fataneh Khanom a ajutat-o pe bunica să iasă din baie și să se așeze pe un scaun. Hainele îi erau ude și mototolite, ca ale mamei.

— Cărămida nici n-a atins-o la picioare, de ce le târșâie așa? a întrebat Asi. Foarte urât!

Fataneh Khanom a adus din bucătărie mătura, fârașul, o găletușă cu apă și niște cârpe. Nu-și descleștase încă buzele, dezgustată, de parcă era cât pe ce să i se facă și ei rău.

— Fataneh dragă, dă-mi-le mie, a spus mama. Curăț eu.

Asta și aștepta Fataneh Khanom. Fără întârziere, îi cedă mamei toate ustensilele.

M-am prins de fusta mamei și am urcat scările cu ea. Nu mai puteam să îndur nici măcar o clipă învinuirea din ochii bunicii și ai celorlalți. Mama a închis ușa și a început să curețe covorul încruntată, tristă și obosită.

— Vezi, iar am făcut-o să plângă, a spus Babi.

Îmi venea să-l strâng de gât pe Khosrou. M-am uitat în jur, găleata cu lipici era pe masă. Am luat pensula și am întins lipici pe toată masa și, de-a valma, peste lucrurile de pe ea. Mama era atât de cufundată în munca și în tristețea ei, încât nu a băgat de seamă. La un moment dat și-a ridicat capul și mi-a spus, atentă tot la gândurile ei:

— Ce faci acolo? Vino să stai jos.

Când și-a coborât privirea, am luat găleata cu lipici, am ascuns-o la

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Învătasem deja cum să mă răzbun pe cine mă făcea prost sau întârziat. Numai așa îmi regăseam liniștea și puteam să mă joc din nou cu Asi și Babi, să ne hlizim și să ne învărtim prin cameră toți trei. Uneori mă pedepseau, dar nu-mi păsa. După ce tatăl lui Arash m-a bătut și m-a ținut încuiat în camera mea o zi și-o noapte pentru că-i fusese tăiat cu foarfeca un costum, nu mi-a mai fost frică de nici o pedeapsă. Oricum, mai rău de atât nu se putea.

Ce bine ar fi fost dacă aș fi putut înjura! Toți copiii știau înjurături și îmi doream mult să pot rosti și eu acele cuvinte magice, dar... Ce păcat!

Pe atunci nu pricepeam de ce-mi plăceau așa de mult înjurăturile, dar simțeam că ele erau cea mai reușită răzbunare: nu era nevoie să fii mare și puternic, ci doar să poți vorbi... Să poți deschide gura și să zici orice știai că va isca multă enervare. Cuvintele acelea aveau o forță a lor. Spuse la momentul potrivit, puteau jigni de moarte. Nu mai era nevoie să distrug nimic. Ai fi zis că înjurăturile fuseseră inventate pentru oamenii slabi și mici, ca mine.

Din tot ce auzeam, țineam minte mai ales înjurăturile, chiar le învățam. Pe unele le înțelegeam, de exemplu, „pui de javră“. Tatăl lui Arash s-a supărat odată pe el (nu știu de ce) și s-a răstit la mama:

— Să-i spui acestui pui de javră că nu-i mai suport toanele de copil răzgâiat!

Simplul fapt că se supărase pe Arash era suficient să mă uluiască, dar m-a dat gata expresia lui, „pui de javră“. Am mers în camera noastră, unde Asi a constatat:

— Ca să vezi, și tatăl lui Arash înjură.

— Da, a răspuns Babi. A zis „pui de javră“... adică, tatăl lui Arash e javră.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Problema e din ce în ce mai gravă. Apar semne foarte îngrijorătoare.

— Chiar crezi că are o problemă la cap? a izbucnit mama.

— Găsești tu vreo altă explicație?

— Poate e bucurios pentru ceva... Ah, de-ar putea spune ce e în mintea lui!

Babi s-a mirat.

— Ce idee la mama! Păi, dacă puteam noi să vorbim, întrebam de la bun început ce înseamnă *madar ghahve* și nu mai spărgeam degeaba ceștile de cafea.

În cele din urmă m-am dat bătut: n-o să mă mai obosesc să înțeleg ce vor să zică înjurăturile, nici măcar cele în care nu era vorba de mamă. Doar eram prost și oricum nu puteam pricepe. În plus, nu e nevoie să înțelegi ce înseamnă, doar să știi să le trănțești pe cele destul de urâte. Iar asta se măsoară ușor din cât de tare își pierdeau cumpătul cei cărora le erau adresate. Într-o zi mergeam cu mama să cumpărăm niște carne și un bărbat care îi povestea ceva domnului Sadegh a spus la un moment dat furios:

— Dacă pun mână pe codoșul ăla...

Mi-am dat seama imediat că trebuie să fie o înjurătură. Am ciulit urechile. M-am uitat la mama: se înroșise toată și dădea să iasă din magazin.

— Să-ți fie rușine, sunt femei și copii aici! a spus domnul Sadegh și apoi i-a cerut iertare mamei.

Am înțeles că acel cuvânt nu era doar urât, ci foarte urât. Pe drumul spre casă, l-am tot repetat în minte. Un cuvânt așa de mic, dar ce putere avea! Și cât de frumos suna... Mic, rotunjor, țâșnea ca un glonț din gură. Babi a întrebat:

— Bine-bine, și ce înseamnă?

— Nimic, doar că e foarte urât, la fel ca *madar ghahve*. Iar femeile nu trebuie să-l audă. Nu știai? Numele de animale – câine, măgar, catâr – nu sunt chiar așa de urâte, dar cele care nu înseamnă nimic sunt foarte rele. Când le spune cineva, toate femeile ies din încăpere, iar

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Mătușa a izbucnit în lacrimi, iar Fataneh Khanom vesti că se așteptase să fac iar o prostie.

Mama mă privea încurcată, albă ca varul. A venit lângă rochie și s-a uitat la ea pe toate părțile.

— O repar eu, a spus ea. O să fie iar ca la început, promit!

— Nu e nevoie, mă tem să n-o strici mai rău. O să vedem noi ce se poate face.

— Nu, nu mai e timp. N-ai spus că vrei să mergeți și la coafor? Mai aveți și o mulțime de musafiri în seara asta. O iau cu mine și termin ce mai e de făcut, apoi o aranjez și o aduc înapoi fără cusur. Nu vă îngrijorați, nu e nimic grav, scot petele și apoi o calc. Nu vă faceți griji.

M-am întors acasă cu mama, care ducea rochia învelită în fâșii mari de nailon. Shadi adormise cu Fereshteh. Tristă și tăcută, mama a spălat rochia. Începusem să mă satur de rochia și de nunta lui Shahin.

— De ce sunt așa de proști? a întrebat Asi. Noi n-am vrut să stricăm rochia și nu i-am făcut nimic, doar am dormit pe ea.

Mama agățase rochia de ușă și, așezată în fața ei, broda aplicațiile pentru tivul fustei. Era îngândurată. La un moment dat a sunat telefonul. Mama s-a ridicat obosită și s-a dus să răspundă. O auzeam spunând domol:

— Nu vă mai faceți griji, e în regulă acum, nu se mai vede nici o urmă, serios! Credeți-mă că n-a făcut-o intenționat. E bolnav, i s-a făcut somn și s-a culcat pe rochie.

La capătul celălalt s-au spus niște vorbe care au făcut-o pe mama să plângă încet. Am început să clocotesc de ură și de mânie. Tot timpul o făceau să plângă! Iar mama mi se părea cu fiecare zi mai slabă și mai plăpândă. Mă infuriam și mai tare când o vedeam așa. M-am uitat în jur și m-am oprit la foarfeca de croitorie căzută lângă rochie. Am ridicat-o, deși era prea mare și prea grea pentru mine. Am deschis-o cu greutate. Am așezat între cuțite o bucată de material și am închis foarfeca, apăsând cu putere. Deschizând-o și închizând-o de mai multe ori, am izbutit să fac o gaură mare în fustă.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Am luat umerășul de pe ușă, am apucat rochia și am început să-i desprind repede fusta. El stătea lângă mine și mă urmărea îngrijorat și curios. Când am desprins toată fusta, am întins-o pe jos și i-am desfăcut faldurile. Din fericire, bucata găurită era chiar lângă cusătură. Am tăiat-o cu foarfece. Am aruncat bucata de material spre Shahab.

— Uite, asta e a ta. Dar ai grijă să n-o vadă nimeni.

Însă el a mototolit cu ură bucata tăiată și-a aruncat-o în coșul de gunoi. Am adus mașina de cusut și am început să refac tivul și faldurile rochiei.

Când s-a deschis poarta și s-a auzit mașina intrând, Shahab a fugit la fereastră. I-am spus încet:

— Mergi în camera ta și culcă-te.

A alergat pe scări până la etaj. Naser și Arash au intrat în casă. Am încercat să mă comport normal și m-am prefăcut mirată:

— Ce devreme ați ajuns azi!

— Păi n-ai spus tu să vin repede, să-l iau și pe Arash, ca să ajungem la timp la *hanna bandun*?

— Ba da, dar mi-era teamă c-o să uiți.

— Tu ce faci acolo? Tot nu e gata rochia?

— Ba da. Doar că s-a pătat puțin. Am adus-o ca să o curăț, dar s-a mănjit și mai rău. Am scos bucata murdărită: rochia are atâtea falduri, încât nici nu se vede că lipsește. Dar, te rog, să nu-ți scape nici un cuvântel despre asta.

— Ești cu capul în nori, la fel ca fiu-tău. Pe toate le strici.

— N-am stricat nimic, o să fie bine. Eram îngrijorată din cauza copilului...

— De ce, s-a mai întâmplat ceva?

— Ei, ce să se întâmple... Bietul de el e bolnăvior, îmi fac griji, a dormit toată ziua.

— Mai bine! Dacă era treaz, cine știe ce mai distrugea. Hai, termină-ți treaba, nu vrei să vii la *hanna bandun*?

— Ca să spun drept, nu. Mergeți voi. Trebuie să termin rochia asta înainte să intre cineva la bănuiele.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Khosrou mă privea batjocoritor. Tatăl s-a apropiat de mine.

— Acum că ai spus „mami“, fă-mi o bucurie și spune și-un „tati“.

Toți așteptau. Simțeam că mă sufoc. Inima îmi zvâcnea nebună. Mama, singura mea apărare și singura mea speranță, mă trădase și le dezvăluise tuturor un secret care ar fi trebuit să rămână doar al nostru. Cât am putut de iute, mi-am smuls mâna dintr-a ei și am fugit spre casă. Mi-am jurat că n-o să mi se mai facă niciodată milă de mama – nu voi repeta niciodată greșeala asta!

Zilele au trecut și, treptat, discuțiile ai fi zis fără sfârșit despre vorbitul meu au încetat. După o vreme, toată lumea, chiar și mama, ajunsese la concluzia că atât de mult își dorise să audă din gura mea acel cuvânt, încât i se păruse că am spus cu adevărat „mami“. Încet-încet mi-au dat pace și am putut să mă cufund din nou în muțenia mea, care mă făcea să mă simt în siguranță.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

uitat în ochii ei cu jind. Mama dădea să se împotrivească, însă văzându-mă atât de rugător, a spus cu glasul șovăind:

— Nu știu... Mi-e teamă să nu facă vreo prostie și să cădem iar de rușine.

— Nu-ți face griji, n-o să facă nici o prostie. Nu-i așa, Shahab?

Am dat din cap că n-o să fac.

— Bravo, a mai spus Fereshteh. Atunci, du-te fuguța să te îmbraci frumos, ca să mergem amândoi la plimbare.

În culmea zăpăcelii și a fericirii, am mers repede la baie și m-am spălat pe mâini, pe față, pe picioare și mai ales pe genunchi. A venit și mama să mă ajute. M-am îmbrăcat cu niște pantaloni scurți albaștri și cu o bluză cu pătrățele albe și albastre. Miroseau încă a nou. Am lăsat-o pe mama să mă pieptene și să-mi aranjeze cu apă, într-o parte, firele lungi și linse din breton.

— Vai, ce domn chipeș te-ai făcut! s-a mirat Fereshteh. Maryam, nu-i așa că Shahab e chiar mai frumos decât Shadi?

Am luat-o pe Fereshteh de mână și am ieșit voios din casă. Auzind în urmă plânsul și țipetele lui Shadi, am simțit furnicături de satisfacție și mândrie.

— Biata Shadi, ar fi vrut și ea să vină cu noi! spuse Babi.

— Nu are ce căuta cu noi, i-o tăie Asi serios. A fost și de dimineată cu mama la plimbare.

— Nu, mama n-a dus-o la plimbare. De fapt, ea face cumpărături și ne ia și pe noi, doar că îi spune „plimbare“. Crede că noi nu ne dăm seama.

Plimbarea asta era cu totul altceva față de așa-zisele plimbări de zi cu zi cu mama. Parcă aș fi scăpat dintr-o cușcă. Simțeam că zbor. M-am întors spre Fereshteh, să văd dacă și ea se bucură la fel de mult ca mine, voiam să-i mulțumesc din ochi. Însă Fereshteh nu era deloc atentă la mine. Părea preocupată de ceva. Deși mă ținea strâns de mână, ziceai că uitase cu totul că exist. Am tras-o ușor de mână, ca să o fac atentă. Și-atunci m-a repezit:

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Timp de câteva zile n-am mai știut nimic de Fereshteh.

— Ce s-a întâmplat, de ce nu mai vine Fereshteh după tine? a întrebat mama mirată.

Am dat din umeri.

Într-o zi, spre seară, Fereshteh a apărut din nou. Mama i-a spus:

— Fereshteh, ai uitat de programul de plimbare. De fapt, era de așteptat, curând începe școala. Se întunecă mai repede, s-a făcut și mai răcoare. N-ar fi mai bine să nu te mai deranjezi?

Asi a râs:

— Ei, dar nu e nici un deranj. I s-a făcut dor de băiatul ăla, abia așteaptă să îl vadă.

Am fost gata cât ai zice pește. Eram tare curios să-l văd pe Ramin după toate bățiile încasate.

Am ajuns în parc aproape alergând. Când am văzut cum arăta Ramin, era să leșin de râs. Mi-am acoperit gura cu mâinile. Asi și Babi, în schimb, hohoteau în urechile mele, spunând printre sughituri:

— Vai, vai! Tuns cheliuță!

Arăta mai mult a bărbat acum. Și-a lăsat rușinat capul în jos. Fereshteh a alergat spre el, uitând să mă mai trimită la joacă, și a țipat:

— Doamne, îmi vine să mor! Ce ți-au făcut?

— Știu că arăt groaznic. Mi-era teamă să nu ți se facă rău când o să mă vezi așa.

— De-asta n-ai vrut să te văd? Ești frumos oricum. N-ai idee ce spaimă am tras pentru tine.

Mi-am apăsât și mai tare gura cu mâinile, ca să nu îmi scape vreun chicot. Asi și Babi, în schimb, se tăvăleau pe jos de râs. M-am ascuns în spatele băncii.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

— Nici eu... Dacă nu te văd, îneebunesc. Numai că pe stradă n-avem cum să stăm. Am atâtea să-ți povestesc, nu vrei să știi ce mi s-a întâmplat? Ai mei se uită chiorâș la mine și când vorbesc la telefon. De cât timp n-am mai stat noi în liniște de vorbă? Vino doar de data asta: dacă nu e bine, altădată nu mai vii.

Strângându-mi mâna cu putere, Fereshteh s-a întors cu pași șovăitori spre magazin. De data asta ne-am dus direct în spate. Pe scări era întuneric și mirosea așa de rău, că n-am rezistat și mi-am astupat nasul cu mâna. Sus, pe o ușă închisă la culoare, am intrat într-o cameră mare, murdară și dezordonată. Pe fotolii stăteau îngrămădite haine și tot felul de boarfe. Pe o canapea mare zăceau perne, păături și așternuturi mototolite, iar pe masă – farfurii murdare. Camera duhnea de mucuri de țigară uitate în scrumiere. Pe perete atârneau un schelet de plastic așezat alandala și câteva tablouri urâte și înnegrite. Pe televizor era o vază cu flori veștejite. Fiece locșor și obiect din cameră mă dezgusta. Mi s-a făcut dor de casa noastră curată și luminoasă. Fereshteh a întrebat neliniștită:

— Vai, de ce arată așa?

— E o casă de burlac, cum vrei să arate? Nu are pe nimeni, iar el e așa de ocupat, că n-are timp să facă ordine nici măcar o dată pe săptămână.

Mi-am dat brusc seama că înghețata mea, care acum se înmuiase, rămăsese la Ramin. Mi-a înapoiat-o, a aprins televizorul și mi-a spus:

— Băiete, stai aici, la televizor, și mănâncă înghețată.

M-am așezat în fața televizorului, iar ei și-au făcut loc în spatele meu, pe canapea. La început, au vorbit repede despre *komite*¹, despre tribunal, griji și alte lucruri. Apoi vocile au scăzut tot mai mult, nu mai înțelegeam ce zic. Când nu s-a mai auzit nimic, mi-am întors capul și m-am uitat la ei: Fereshteh își scosese mantoul și baticul și își pusese liniștită capul pe umărul lui Ramin. Se țineau de mână, iar Ramin, fermecat, îi mirosea părul. Mi-am dorit din tot sufletul ca atunci să fi fost în parc.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

așa de obosit și de slăbit, că nu mă mai puteam mișca. A trecut însă puțin și ne-am mai liniștit amândoi. Fereshteh s-a ghemuit în pat și a strigat printre suspine:

— Doamne, sunt gata să-mi dau viața pentru Ramin! Ai văzut cum l-au lovit? Dar asta nu e nimic, pe lângă toate loviturile de bici pe care trebuie să le primească. Vai... n-o să le poată îndura, o să moară în mâinile lor!

A început iar să plângă și să geamă. M-am dus lângă ea, mi se rupea inima de mila ei. Am mângâiat-o pe păr. Fereshteh m-a luat în brațe și a spus:

— Ce ne facem acum? Să o anunțăm pe mama lui, să meargă după el?

A întins mâna și a luat telefonul de pe masă, l-a pus pe pat și a format numărul. Câteva clipe mai târziu, cu o voce pe care încerca să o facă să sune mai gros decât a ei, a anunțat:

— Doamnă, poliția l-a prins pe fiul dumneavoastră, Ramin, în parc. L-au dus la *komite*. Mergeți să îl ajutați.

Apoi a închis.

Programul nostru de plimbări în parc s-a întrerupt o perioadă. Fereshteh era tristă și nervoasă și îi sărea țandăra din orice. Nici când venea la noi nu-i mai intra nimeni în voie sau găsea mereu motiv să plângă. Fataneh Khanom ajunsese la limita răbdării. Într-o zi, a întrebato pe mama:

— Tu știi cumva ce naiba a apucat-o? Se supără din orice, a devenit nesuferită peste măsură. Ție nu-ți spune nimic când vine aici?

— Nu, pe cuvânt! Spune doar că o necăjește Khosrou, că o lasă nervii. Apoi se duce în camera lui Shahab.

— Aiurea, bietul Khosrou! Nu zic, o mai necăjește uneori, dar nu așa cum spune ea.

Însă după zece zile Fereshteh a apărut din nou veselă și zâmbitoare, cu un batic colorat și îmbrăcată frumos. A venit la mine și mi-a spus:

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Începuse școala și viața reintrase pe făgașul cunoscut. Fereshteh nu mai venea după Shahab; nu știu ce se întâmplase între ei, dar Shahab nu mai voia să o vadă. Devenise și mai tăcut și de cele mai multe ori era cufundat în sine. Nici măcar nu se mai învârtea prin cameră, în jocul acela straniu al lui. Nu-mi mai arăta desenele pe care le făcea. Când s-a întâmplat să îmi cadă ochii pe ele, nu am înțeles nimic din mâzgălelile lui, iar Shahab, când m-a văzut cu desenele în mână, mi le-a smuls și le-a rupt îngrozit. Mi-am dat seama că era ceva ce n-ar fi trebuit să văd. Dar cel mai mult mă îngrijora relația cu tatăl lui. Naser era un om demn de respect și muncitor, care ținea mult la familie, dar îi lipsea ceva, ceva ce ar fi trebuit să deprindă în copilărie, dar nu îl învățase nimeni: nu știa să își arate iubirea. După el, gesturile de afecțiune erau prostestii și îl stânjeneau. De fapt, orice lucru aflat în afara rațiunii și a logicii lui îi părea lipsit de valoare și inutil. Voia ca totul să fie perfect și nu îngăduia, mai ales dacă era vorba de mine sau de copii, nici un cusur. Arash se străduia din toate puterile să fie la înălțimea așteptărilor tatălui său și ajunsese și el stăpânit de obsesia perfecțiunii. Era mereu adâncit în lecții, preocupat doar de școală. Naser era mândru de el, toți îl încurajau, iar el se scufunda tot mai mult. Când s-a convins că Shahab suferă de o deficiență mintală, Naser a sporit și mai mult povara de pe umerii lui Arash. De parcă un copil supradotat ar fi putut să șteargă stigmatul de a avea un copil retardat și să-i repare astfel mândria lui rănită.

Cum ar fi putut o astfel de persoană să înghită existența lui Shahab? Nu numai că nu era o dragoste firească între ei, ba chiar se îndepărtau din ce în ce mai mult. Tulburată și îngrijorată, mă foloseam de tot felul de tertipuri naive, încercând să îi apropiu, dar de cele mai multe ori în zadar. De exemplu, i-am dat lui Shahab farfuria cu fructe

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

din jur se uitau strâmb la mine și mă întrebau:

— Tu de ce nu vorbești? Ea e mult mai mică decât tine și vorbește.

Treptat, simplul gând de a vorbi ajunsese să nu-mi mai dea pace. Ori de câte ori trebuia să rostesc ceva, inima începea să-mi bată nebunește. Urechile începeau să-mi țiue și cuvintele celor din jur deveneau șterse și de neînțeles.

În ziua aceea, tatăl i-a spus doctorului:

— Domnule doctor, are aproape patru ani și încă nu vorbește. Sora lui de un an și jumătate cîrpește mereu și poate spune orice.

Fără să vrea, mama a adăugat „să nu-i fie de deochi“ și a ciocănit de câteva ori cu degetul în masa din fața ei.

— Doctorul lui zice că nu e nimic, a continuat tatăl. Că se va porni el singur, încet-încet. Dar eu cred că e deja foarte târziu, poate ar trebui să ne gândim la altceva.

— În afară de faptul că nu vorbește, mai are alte probleme?

— Da, domnule doctor, a răspuns mama. De ceva vreme face pe el, deși nu s-a mai întîmplat de mult.

M-am holbat atunci la mama. Nu-mi venea să cred că poate să mă facă de rîs cu atîta ușurință în fața străinilor! Mai ales că nu se întîmplase decât de două ori și, pe deasupra, fusese chiar vina ei, pentru că nu era atentă la mine și a întîrziat, iar eu nu m-am mai putut ține.

— De obicei, copiii fac asta ca să atragă atenția. Vă ocupați suficient de el, îi arătați că îl iubiți?

— Noi facem pentru el tot ce ne stă în puteri, a spus tatăl. Dar mi se pare că și aici copilul ăsta are probleme. E foarte pasiv și rece, de parcă nici n-ar avea sentimente. Cred că dacă aș lipsi un an, tot nu s-ar bucura când m-aș întoarce. Când îl iau în brațe, nu știe cum să facă să fugă. Nu lasă pe nimeni să-l sărute, nu răspunde în nici un fel la gesturile de tandrețe. Îi cumpăr jucării, dar nu se înveselește nici măcar o clipă, nici măcar nu se uită la ele.

— Nu, nu e așa! a sărit mama. Când ești plecat, se joacă cu ele. Doar la început nu le bagă în seamă, de parcă nu ar înțelege ceea ce e

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

După ziua aceea, suferința mea a devenit și mai mare. Tatăl venea acasă rupt de oboseală. În timp ce se spăla pe mâini, mă striga. Încerca să pară liniștit și bine dispus, dar se citea clar pe chipul lui că i se acrise de sarcina apăsătoare pe care și-o luase. Eu eram gata să fug în orice clipă. Cu o răbdare prefăcută, mă așeza lângă el și spunea:

— Shahab, hai spune „apă“! „Apă“...

Îmi strângeam buzele și îmi fixam privirea în pământ. El insista:

— Deschide gura, uite-așa... spune „a“... „a“....

Și, cu fiecare clipă, tremurul din glasul lui, provocat de furia pe care încerca să n-o arate, se accentua din ce în ce, iar mie mi se făcea tot mai frică. Apoi începea să mă certe:

— Ce mare scofală, deschide gura și spune un cuvânt, „apă“. Înțelegi ce-ți zic?

Limba mi se încheșta cu totul, inima îmi bătea tot mai tare, strângeam buzele cu putere. Eram prea mândrit ca să vorbesc cu el. Într-un final, apărea Shadi; ori se smulgea din mâna mamei și alerga la noi, ori o lăsa mama intenționat, ca să vină să mă salveze. Se cuibărea râzând în brațele tatălui, fără nici o sfială. Tatăl se posomora și îi spunea mamei, care venea s-o ia pe Shadi:

— Las-o, nu e nimic.

Apoi o strângea în brațe și o săruta. Nu îmi plăcea deloc să fiu martor la astfel de scene.

Lecția lua apoi o altă formă. Tatăl nu voia să se dea bătut și insista:

— Spune „apă“!

Atunci Shadi striga cu mândrie: „Apă“. Dacă n-ar fi fost în brațele tatălui, sigur ar fi plesnit-o.

— Spune ceva, să vedem că ai glas. Cum face pisica?

Iar Shadi răspundea cu voce subțirică „Miau-miau“. Șirul de întrebări continua cu amestecul ghiduș al lui Shadi, până când tatăl devenea atât de captivat de ea, încât uita de mine și puteam să plec tiptil de lângă el și să mă retrag în camera mea. Până la urmă, tatăl s-a lăsat păgubaș și lecțiile astea îngrozitoare au luat sfârșit.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

abia mai mergea de oboseală. Mama s-a grăbit să-l ajute, i-a luat geanta și i-a spus:

— Du-te să te speli pe față și pe mâini. Până te schimbi, eu aduc cina. Ești obosit frânt, nu-i așa?

În timpul cinei, Arash tot ațipea la masă.

— Arash, dragul meu, după ce mănânci te duci la culcare! i-a spus mama.

— N-am cum, trebuie să învăț pentru mâine. Avem examen.

— Nu, dragule, te duci și dormi. Nu poți să înveți așa de obosit. Te trezesc eu mâine dimineață mai devreme.

Arash a mai luat câteva linguri, apoi s-a ridicat molatic și s-a dus în camera lui. Mama a întrebat atunci:

— De ce pui atâta presiune pe copilul ăsta? Ce a făcut la matematică? Acolo se descurcă bine.

— Cum așa? A luat șaptesprezece¹.

— Șaptesprezece nu e o notă rea. Iar materiile sunt dificile acum. Nu mai e elev de școală primară, să ia mereu douăzeci.

— Ce vorbe-s astea? Băiatul meu mai are un pic și se duce la olimpiada de matematică. Dacă nu ne ocupăm de el, n-o să ia locul întâi.

— Foarte bine, să nu-l ia. Ce e mai important, să fie sănătos sau să fie primul? De fapt, de ce ții atât de mult să fie mereu primul?

— Pentru binele lui, pentru viitorul lui. Trebuie să ne facă mândri.

— Aha! Păi așa să spui. Viitorul lui și așa mai departe... astea-s pretexte. Te gândești doar la tine și la imaginea ta, vrei să te lauzi tuturor că fiul tău e primul. Nu te gândești că ar putea claca în atâta presiune.

A strâns cu indignare de pe masă și a pus totul în chiuveță.

— Bravo! s-a bucurat Asî. Uneori mama e tare deșteaptă.

Mă spălam pe dinți când s-a auzit iar soneria. Tatăl a ridicat mirat receptorul interfonului, apoi a apăsât pe buton. I-a spus mamei:

— E frate-meu! Ce-o fi pățit la ora asta?

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Unchiul a spus cu mânie:

— Nenorocita, îi arăt eu ei! În ce hal o fi mers pe stradă?

Mama, care încerca să liniștească spiritele, a spus:

— Ei! Nu trebuie să arate într-un fel anume. Ei caută cu orice preț greșeli și nod în papură.

— Bun, și după aia ce se-ntâmplă?

— Nimic, se rezolvă. Să mergem la *komite*-uri și să vedem ce s-a-ntâmpnat.

— O omor!

— Termină, frate! Hai mai întâi să o găsim.

— Hossein Agha, nu-ți face sânge rău! l-a îndemnat mama. Crede-mă, în zilele noastre e greu să mai găsești părinți cu copii adolescenți care să nu fi ajuns la *komite*. Când mergeam la lucru, în fiecare zi povesteam colegii că le fuseseră prinși copiii de *komite*... fiecare avea câte-o poveste. A devenit ceva obișnuit. Să nu fii prea sever cu ea! Mai bine roagă-te să fie acolo, e mai bine așa decât în altă parte.

Toți au aruncat priviri îngrozite spre mama, de parcă fiecare își imagina un loc mai cumplit decât celălalt.

L-au trimis pe Khosrou acasă, ca să răspundă în caz că sună Fereshteh și să-i anunțe pe toți ceilalți. Tatăl și unchiul s-au urcat în mașină ca să meargă la secțiile *komite*-ului. Fără să se oprească din plâns, Fataneh Khanom a rămas cu mama, ca să nu-și piardă mințile de grijă și de singurătate. Shadi adormise pe canapea, nimeni nu observase când. Mama a luat-o în brațe și a început să urce scările. Eu am alergat și m-am prefăcut că dorm. Mama a pus-o pe Shadi la locul ei și s-a așezat pe marginea patului meu. Mi-a scos șosetele, m-a mângâiat pe față și pe păr, apoi mi-a dat un sărut ușor pe obraz. Cât de mult îmi plăcea când făcea asta!

1. În sistemul de învățământ iranian, notarea se face de la 1 la 20 (n. tr.).

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

promis dulciuri, înghețată, jucării, dar degeaba. M-am mirat atunci de insistența ei.

— Dar ce se întâmplase?

— Am întrebat-o pe Fereshteh, mi-a spus că Shahab se dădea în leagăn, iar ea stătea pe jos într-o parte, când au venit niște colegi de clasă. S-a îndepărtat cu ei și s-au dus împreună să cumpere ceva. Între timp, Shahab s-a speriat când n-a mai văzut-o. A fost foarte supărat, a crezut că l-a lăsat acolo și a plecat. Iar după aceea n-a mai vrut s-o bage în seamă.

— Eu chiar cred c-a fost așa.

— Nu știu. De când era mic, lui Shahab îi era frică să rămână singur. Pe vremea când mergeam la serviciu, plângea în fiecare dimineață, de ziceai că rămâne singur pentru prima oară. Cred că a fost mereu înfricoșat de gândul că-l vom părăsi. Și pe stradă se lipește de mine de parcă aş avea de gând să-l las acolo și să fug. Însă cred că supărarea asta prelungită pe Fereshteh și refuzul de a mai merge cu ea trebuie să aibă o altă cauză.

— Ah, ce bine ar fi dacă ar vorbi, dacă n-ar fi așa!

Mama s-a aprins:

— Așa... cum?

— Iartă-mă, iartă-mă! Maryam, te rog nu te supăra. Nu sunt în apele mele. Nu te supăra pe mine. Acum tu ești singurul meu sprijin și adăpost. Voiam să spun că era tare bine dacă vorbea. El știe multe lucruri, ne putea ajuta.

— Ia stai puțin! Dă-i tu lui Shadi să mănânce, mă duc să vorbesc cu el.

În tot acest timp, eu stăteam pe scări și ascultam ce vorbesc. Așa a spus:

— Ce să facem? Să le spunem? Să le ducem la magazinul ăla?

— Vai, nu! a exclamat Babi. Ții minte cât era de speriată Fereshteh ca nu cumva să afle cineva unde s-a dus? Dacă le spunem și află și unchiul, ce-o să fie? A zis chiar ea că dacă află tatăl ei o omoară.

Așa a continuat:

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

vină cineva. Sau poate-ar fi mai bine să plecăm și să ne-ntoarcem mai târziu.

Shahab era agitat. Dădea repede din cap, dar nu înțelegeam ce vrea să-mi spună. Am stat puțin pe gânduri, apoi l-am luat de mână și am pornit spre casă. Și-a smuls mâna și s-a întors în fugă spre magazin. A izbit cu pumnișorii lui în ușă. M-am întors și eu, nu știam însă ce să fac.

— Ce-i asta? Nu vezi că e închis? Nu e nimeni, de ce bați la ușă?

Fără să mă asculte, izbea de mama focului cu pumnii și picioarele în ușă.

— Chiar crezi că este cineva acolo?

S-a bucurat că înțelesesem în sfârșit și a dat din cap. Am venit să-l ajut și am lovit cu cheile în geam și în grilajul negru de fier pus la ușă și la ferestre. Încercam să zăresc ceva înăuntru, prin perdelele albe bine trase. Un bărbat care trecea pe acolo m-a întrebat:

— Doamnă, nu vezi că e închis? Du-te și fă-ți cumpărăturile în altă parte.

I-am întors spatele și am continuat să bat în ușă. Câteva clipe mai târziu, o vecină și-a scos capul pe fereastră și a bombănit:

— Ce oameni! Doamnă, nu vezi că e închis? De ce mai faci atâta gălăgie?

— Este ceva urgent.

— Ei dorm până la prânz.

— Cum, dorm aici, în magazin?

— Da, așa cred.

— Iertați-mă, dar trebuie să îi trezesc.

— Ai uitat ceva înăuntru?

M-am bucurat de explicația pe care mi-o dăduse singură și i-am spus:

— Da, toată viața mea era în geanta pe care am lăsat-o aseară în magazinul ăsta.

Shahab m-a privit cu încântare, un zâmbet i-a fluturat pe buze.

Femeia a clătinat din cap, a închis fereastra și a dispărut. Am

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Odată cu reîntoarcerea lui Fereshteh, zarva iscată cu o seară înainte a căpătat o altă formă. Fataneh Khanom a întâmpinat-o pe fată cu o palmă zdravănă, apoi a leșinat. Fereshteh nu contenea din plâns. Mama a luat niște apă și a stropit-o pe față pe Fataneh Khanom, care și-a venit așa în simțiri. A izbucnit în plâns și, pentru prima dată, m-a îmbrățișat. M-a sărutat și mi-a strigat:

— Dumnezeu să te aibă în pază, dragul meu! Ești îngerul meu salvator!

Mama a trimis-o pe Fereshteh la baie, apoi i-a povestit lui Fataneh tot ce se întâmplase. Fataneh Khanom asculta îngrozită și se tot lua cu mâinile de cap. La sfârșit, a spus:

— Doamne, Maryam, să nu cumva s-ajungă la urechile tatălui ei ceva din toate astea! Se lasă cu vărsare de sânge.

— Nu! Nu-ți face griji, o să spunem că s-a supărat pe tine și că s-a dus la acasă la o prietenă, să stea acolo. Pentru că se făcuse noapte, n-a mai putut să se întoarcă; și ea voia și să te necăjească puțin. Până la urmă, dimineața, când s-a mai calmat, a sunat și ne-a spus unde este, iar noi am mers împreună după ea.

Minciunile mamei erau fără cusur. Eram foarte mândru de ea. Asi a spus:

— Bravo, ce mamă curajoasă avem! Și totuși, de față cu tatăl și cu bunica, de ce nu vorbește și o apucă mereu plânsul?

— Dar ei unde or fi acum? a întrebat Fataneh Khanom. Îmi tremură inima pentru Hossein. Mă gândesc la problemele lui cu spatele, îl doare rău.

— Trebuie să ne sune. L-am rugat pe Naser să ne dea neapărat un telefon înainte de prânz.

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

un cadavru, îmi stătea inima-n loc, îmi treceau mii de gânduri prin minte. De zeci de ori am murit și-am înviat, și-mi spui acum că asta-i tot?

— E un copil, nu și-a dat seama ce face. Așa e, ai dreptate. N-o să mai facă niciodată așa ceva. Mulțumește-i lui Dumnezeu că totul s-a terminat cu bine, liniștește-te și gândește-te la sănătatea dumatăle.

Fataneh Khanom i-a dat unchiului siropul și i-a spus plângând:

— Ai dreptate în tot ce spui, dar și Maryam are dreptate. Copilul e la o vârstă dificilă, nu e doar vina ei. Și-i pare atât de rău! A plâns foarte mult și și-a cerut iertare din tot sufletul.

— Dar până la urmă unde naiba a fost?

— La prietena ei.

— Care prietenă? N-am sunat la toate aseară?

Khosrou a făcut un pas în față și a țipat furios:

— Mint, tată! Care prietenă? Chiar eu am vorbit cu toate! Dacă spun adevărul, să ne zică numele ei! Să ne dea adresa și să mergem s-o întrebăm.

Mi-a stat inima-n loc. Mi-era teamă că unchiul o să-i dea dreptate și c-o să vrea să meargă la casa prietenei lui Fereshteh.

Vocea mamei a tremurat puțin.

— Să-ți fie rușine, băiete! Chiar le cunoști pe toate prietenele și colegele lui Fereshteh? Eu am fost acasă la ei, sunt oameni cumsecade. Am vorbit și cu mama ei.

Hossein Agha era obosit, dar încă nervos.

— Dacă sunt oameni cumsecade, de ce nu ne-au sunat?

— Mama ei nu știa că nu vă anunțase, a răspuns mama. A presupus că Fereshteh primise învoirea voastră să rămână la ei peste noapte.

— Ha, ce minciună! a exclamat Khosrou. De unde-a apărut prietena asta? De ce n-a văzut-o nimeni până acum?

— Cum să n-o vadă, uite că Shahab o știa. A fost de câteva ori cu Fereshteh la ea, știa drumul, chiar el m-a dus până la casa lor. Fără el, nu găseam casa.

Toți și-au întors privirea spre mine, iar Khosrou a izbucnit cu ură:

*image
not
available*

*image
not
available*

*image
not
available*

Khosrou, încât îi ia apărarea? Când Khosrou ne face proști, nouă de ce nu ne ia apărarea? Și cică să vorbim frumos de-acum înainte, dar cine a vrut să vorbească? Să nu care cumva să vorbești cu el, da?

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.

You have either reached a page that is unavailable for viewing or reached your viewing limit for this book.